GODZIENNA

Ner 208. ROK 1833. PIĄTEK 9 SIERPNIA

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, o god. 10 przed południem w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA
Kwartalna.......złp. 12
Miesięczna...... „ 5

Jutro Wawrzeńca Męcz.

Gazeta Krakowska

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr zredukowany na 0°' Reanmiura.

Dzien godzina	Barometr na 0° R,	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7	27 4, 741	+ 8,0	+ 3.3	Pł. zachodni średni	Pogoda z chmurami	
8. 12	„ 4, 607	13,8	2,2	„ mocny	Chmury	
3	„ 4, 740	13,7	4,0	„ średni	Pochmurno	Deszcz.
9	„ 5, 093	+ 10,5	+ 3,0	„ słaby	„	

Część Nieurzędowa.

WIADOMOŚCI Z OSTATNIEY POCZTY.

POLSKA.

Warszawa 2 Sierpnia.

Kommissya rządowa spraw wewnętrznych, duchownych i oświecenia publicznego, wydała odezwę do *Stanu Nauczycielskiego*, z poleceniem, aby wszyscy professorowie i nauczyciele na teraz do służby publiczney powołani, na mieysce przeznaczenia dla objęcia właściwych obowiązków udali się. Ta odezwa i lista imienna professorów, będą umieszczone w jutrzeyszym Kuryerze. Dziś zaś donosiemy, że *Gimnazya* i *Szkoły Obwodowe* będą otwarte d. 30 b. m. jakoto: Gimnazyum na na Lesznie, szkoły obwodowe w Warszawie, przy ulicy Królewskiey, tudzież przy ulicy Dlugiey, przy ulicy Muranów i przy ulicy nowy świat, oraz w Łowiczu, Łęczycy i Włocławku. Gimnazyum Wojew: w Kielcach, szkoła obwod: w Pinczowie — Gimnazyum woje: w Radomiu; szkoła obw: w Wąchocku. Gimnazyum w Piotrkowie; szkoly obwodowe w Kaliszu, Wieluniu i Sieradzu. Gimnazyum woje. w Lublinie; szkoły obwod: w Hrubieszowie i Opolu. Gimnazyum wojewód: w Łukowie; szkoły obwodowe w Siedlcach i Biały. Gimnazyum Woj: w Łomży; szkoły obwod: w Seynach i Szczuczynie. Gimnazyum wojew: w Płocku; szkoły obwod: w Pułtusku, Żyrominie i Skąpem.

Wczoray, sądownictwo rozpoczęło zwykle dwumiesięczne ferye. Sąd naywyższy ma jak w roku zeszłym bydź nie czynnym, samo podanie rekursu wstrzymywać będzie exekucyę. Sąd Appellacyjny w jednym wydziale sądzić będzie sprawy nagłe, cywilne, wszelkie handlowe, appellacye od decyzyów hypotecznych osobowe i t. p. Trybunał cywilny Mazowiecki równie w jednym wydziale sądzić będzie exekucyjne i w ogóle sprawy nagłe. Trybunał Handlowy i inne wszelkie Sądy bez przerwy, zaymować się będą swemi czynnościami.

Wczoray, dyrekcya główna towarzystwa kredytowego ziemskiego, odbyła publiczne posiedzenie, na którem w zastępstwie JW. taynego radcy Fuhrmann, dyrektora głównego w kommissyi rządowey skarbu, prezydował JW. radca stanu prezes banku Lubowidzki. Zagaił posiedzenie JW. radca stanu prezes to-

warzystwa Mórawski, a radca dyrekcyi główney Dominik Lisiecki czytał interessujące zdanie sprawy, które w treści umieszczamy. »Ogół pożyczek przez dyrekcyą główną wydanych do d. 20 lipca, wynosił złp. 212,232,300 zażądano nowych do d. 12 Czerwca jako terminu prekluzyjnego pożyczek złp. 46,822,500 więc ogół pożyczek wynosi złp: 259,054,800. Długi hypoteczne w całem królestwie wynosiły w r. 1826 złp. 517,011,071, wynika więc z tego ten porównaczy rezultat, iż połowa hypotecznych długów na posiadłości ziemskich spłaconą została lub zostanie, a tém samém że druga ich część pozyskała lub pozyska korzystnieysze ua tychże własnościach ubezpieczenia. Grosz administracyjny przy opłacie raty od udzielanych pożyczek, jak niemniey od rozłożonego na raty procentu amortyzacyjnego, postawi towarzystwo w tém stopniu, iż nie tylko obeydzie się w ciągu całey przyszłości bez zapewnianey pożyczki od skarbu, ale nadto w niedługim czasie będzie w możności zwrócenia skarbowi tych summ, jakie przy pierwszem zawiązaniu się towarzystwa na potrzeby onego zaliczył.

Kupony 1*szey zmiany.* W upłynionym półroczu zajęła się dyrekc. główna ważnym przedmiotem, wydawania kuponów na następne lat 7. Czynność, jako w terminie z wypłat za wylosowane listy i półroczne kupony przypadająca, wielkie trudności przedstawiała. Zaraz z dniem 15 lipca r. b. zgłosili się, osobiście przybyli do Warszawy z Wrocławia i Drezna bankierzy z miljonowemi summami listów zawnych. Dyrekcya główna jak nayspiesznie starała się ułatwić czynność wymiany kuponów, szczególniey osobom zagranicznym, w czém nie mało się przyczyniła obywatelska względność krajowców, pobłażających chwilowemu pierwszeństwu danemu zagranicznym. Przez ciąg dwutygodniowy od dnia 15 lipca do 29 z. m. wydano kuponów pierwszey zmiany okazicielom listów zast: do sztuk 28,903 na zł. 45,472,600 a zatém przez pół miesiąca wydano kupony do 1/5 części listów będących w obiegu. — Jakie ułatwienie mają posiadacze listów zastawnych przy wymianie kuponów, dowodzi tego sam kurs listów zast: który po 15 lipca 1 1/2 od 100 podniósł się.

Wypłata. Pomiędzy złożonemi do dołączenia kuponu listami, znalazły się w wielkiey liczbie listy wylosowane, które jako martwe kapitały w ręku posiadacza zostawały; z tego powodu, znacznieysze wypłaty w upłynionem półroczu za listy wylosowane i kupony półroczne, niż w innych okazały się.

Zaległość. Zaległość rat półrocznych u stowarzyszonych wynosiła z dnia 13 lipca r. b. złp. 1,880,267 gr. 25, mniey zatém o złp. 152,678 gr. 19 jak w półroczu poprzedniem, chociaż pobór rat o złp. 858,773 gr. 23 był większy. Województwa Kaliskie i Augustowskie naymniey mają zaległości, tak dalece, iż z tego ostatniego oprócz raty czerwcowey r. b. tylko jedne dobra w opłacie raty grudniowey r. z. w kwocie złp. 297 gr. 18.

Własność. Fundusze własność towarzystwa stanowiące, wynoszą w bieżącem półroczu złp. 1,045,028 gr 18, za które towarzystwo posiada już złp. 349,500 w listach zastawnych, reszta zaś częścią w gotowiźnie częścią w zaległościach u stowarzyszonych pozostaje.

FRANCYA

Paryż 25 *Lipca.*

Z rokazu prefekta policyi, wszyscy wychodnie polityczni znaydujący się w tuteyszey stolicy, mają zostawać pod surowym dozorem teyże, przez cały ciąg uroczystości lipcowych.

Wczoray u winiarza Fournier, zabrała policya kilkanaście exemplarzy *Historyi Francuzkiey*, przez literata Laponneraye w stylu republikanskim ułożoney.

JKrólewska Mość w d. 28 lipca, wyjedzie konno z pałacu Tullieriów o godzinie 9 z rana, dla odbycia mustry gwardyi narodowey. Jenerał porucznik Pajol, dowódzca pierwszey dywizyi woyskowey, wezwał wszystkich obecnych jenerałów, aby w tym dniu przyłączyli się do królewskiego orszaku.

Dnia 26 *Lipca.* — Podstarsi bractwa republikańskiego, tak nazwanych obrońców praw człowieka, wydali do wszystkich członków tajemny rozkaz dzienny, wedle którego, komitet rzeczoney konfraternii, ma wciągu trzech dni lipcowych odbywać nieustającą radę, rozumie się aby korzystać jeźli się uda, ze spodziewnnych zaburzeń. Dziennik paryzki, ogłosił to śmieszne pismo, nazwane dość komicznie: rozkazem dziennym.

Dziennik *Temps* niezmiernie się gniewa na jenerała Sebastianiego, że wedle rozchodzącey się wieści, ma bydź w. nroczystość lipcową mianowany marszałkiem państwa. Tym końcem, w całym jego biegu życia woyskowym, ledwie mu w jedney potyczce, przyznaje odrobinę chwały.

Wczoray zabrała znowu policya w czytelni publiczney kilkanaście pisemek *(libelles)* i uwięziła kilku próżniaków, którzy takowe roznosili.

Dnia 27 *Lipca.*— Nadzieja liberalistów mniey zważających na następności, że w dzisieyszym *Monitorze* z powodu pierwszego dnia uroczystości lipcowey, ogłoszona będzie powszechna amnestya dla przestępców politycznych, zawiedzioną została. Rzeczony bowiem dziennik ministeryalny, niezawiera dziś w sobie nawet, części urzędowey.

Wczoray wieczór i dziś zrana, zaszły jeszcze liczne uwięzienia, względem których powodu, rozmaite obiegają pogłoski.

(Frankfort n. M. 30 *Lipca.)* Dziś do południa, żadne jeszcze nienadeszły wiadomości z Paryża, w jakim sposobie upłynęły, dzień 27 i 28 lipca, skąd wnoszą, że nic ważnego niezaszło, inaczey byłby dotychczas nadbiegł goniec. Na giełgie naszey podniosły się papiery o ¼ od 100.)

Dziennik *Messager* zapowiada szumnie na dzień jutrzeyszy protestacyą, wielu officerów gwardyi narodowey przeciw budowaniu twierdz około Paryża, królowi podczas rewii podać się mającą; — z czego niebędzie nic.— Dziennik Paryzki, *(Journal de Paris)* napisał z tego powodu co następuje: »Od kilku dni, pewne dzienniki z wielką pompą zapowiadały petycyą officerów legii 4. gwardyi narodowey, przeciw obwarowywaniu Paryża. Atoli wielu officerów teyże legii zgłosiło się dziś do naszego bióra z owśiadczeniem, że ta mniemana protestacya, nie tylko że im bynaymniey nie jest wiadomą, — lecz oraz, że pomimo wszelkich dopytywań ze swojey strony, nieznaleźli ani jednego officera, któryby takową podpisać miał. Zdaje się więc że łatwiey republikanom redagować protestacye, niż znaydować do nich podpisy.

Dnia 28 *Lipca.*— Królowa Imci w towarzystwie królewien Maryi i Klementyny, powróciła tu wczoray z Bruxelli.

Monitor i za nim wszystkie inne dzienniki, opisują uroczystości dnia wczorayszego które bez naymnieyszego zamieszania odbyły się.

Ponieważ dziś już o 10 z rana zamknięte zostały bióra pocztowe, przeto wiadomości z porannych gazet, dochodzą tylko do godziny 9 z rana. Wszystkie ulice napełnione były woyskiem i gwardyą narodową. Miasto zupełną cieszyło się spokoynością.

Dziennik *Journal de Paris* donosi: »Zeszłey nocy, na ulicy *Trzech Koron*, znalazła policya u niejakiego Perardel tajemny zapas broni i ammunicyi, tudsież jeszcze gorącą formę do lania kul, w którey naraz po 20 sztuk wyrabiać można było, daley trzy skrzynie ze świeżym prochem w małych paczkach, niezliczone mnóstwo kul i sztab ołowiu. Perardel został natychmiast uwięziony.

Trybuna wzywa dziś powtórnie republikanów, ażeby wczasie dzisieyszey rewii niedawali zaczepki.

(** *Frankfort n. M.* 31 *Lipca.*— Wiadomości z Paryża są i dziś zaspokajające, że zaś ani z dnia 28 ani z d. 29 niedoszła tu żadna sztafeta, którzby o jakich niespokoynościach doniosła, przypuścić więc należy iż d. 28 spokoynie także przeminął.)

Wczoray dany był wielki wieczór w pałacu Tuilleriów; wewnętrze tego gmachu, było wspaniale oświecone. Król pokazywał się kilka razy na gankach i z okrzykami radośsi od tłumów ludu był za każdy raz witany.

Literat polski *Januszkiewicz* który tu od dawna przemieszkiwał jako wychodzień, został nagle i niespodzianie wywieziony.

Dnia 29 *Lipca.* Wczoraysza rewija odbyła się z wielką świetnością, bez żadnego naruszenia spokoyności publiczney, któreby zasługiwało na uwagę. Pojedyncze głosy, które wedle dziennika *Journal de Paris,* niepochodziły z pośrodka szeregów gwardyi narodowey, odzywały się w prawdzie kiedy niekiedy, za pokazaniem się króla: *Precz z warowniami!* lecz te zaraz przerywane były okrzykami tysiąców zgromadzonego ludu: *»Niech żyje król!«* — a sprawcy niepokoju, przez gwardyą narodową uwięzieni. Odkrycie posągu Napoleona, defilowanie woysk linijowych i gwardyi narodowey, razem do 100,000 ludzi wynoszących, które trwało aż do 7 godziny wieczór, wielki koncert w ogrodzie tullieryjskim i świetne sztuczne ognie, które późniey na różnych mieyscach spalono, wszystkie te uroczystości i igrzyska, których

opisem wszystkie dzienniki dzisieysze są zapełnione, żadnym przykrym wypądkiem ani an jedne chwilę nie były przerwane. Dziennik *Rozpraw* raduje się z tego zwycięztwa jakie odnieśli ministrowie, a z niemi przyjaciele porządku, nad stronnikami anarchii; podczas, gdy pisma republikańskie usiłują ile możności pokryć swóy gniew i klęskę, jaką w tym dniu odniosły.

Konstytucyonista donosi, że 6ściu uczniów szkoły politechniczney, uwięziono w pewnym domu przy ulicy *du Temple*, w chwili gdy sporządzali ostre ładunki.

(G. P. S.)

WIADOMOŚCI Z DAWNIEYSZYCH POCZT.

NIEMCY

Norymberga 20 *Lipca.*

Do dnia 13 t. m. zwerbowano dla woyska greckiego 460 ludzi w Monachium. Z powodu grasującey ospy na Lewancie, zaszczepiono wszystkim zaciągnionym takową na nowo. Tuteyszy zamek urządzają na czasowe przemieszkiwanie dla króla.

HISZPANIA.

Madryt 7 *Lipca.*

Członkowie kortezów przypuszczeni byli do ucałowania ręki królewskiey, i otrzymali od króla pożegnawcze posłuchanie; wielu z nich powróciło już do swoich domów.

Hrabia Attanus i Alba; Real, oraz dwóch przełożonych zakonnych, mianowani zostali grandami pierwszey klassy.

Sprawy portugalskie zaymują teraz wyłącznie rząd tuteyszy; z przyczyny braku urzędowych i dokładnych wiadomości o stanie rzeczy w Algarbii, ograniczają się tuteysze stronnictwa na samych domysłach i nadziejach. Karliści intrygują w prowincyach nadgranicznych Portugalii. Ciągle jednak zgromadzają się tam woyska, które będą w stanie utrzymać spokoyność.

Przybył tu ajent Rotschilda, i miał kilka narad z ministrami o nowych planach finansowych. Kursa naszych papierów zaczynają się podnosić.

TURCYA

Konstantynopol 26 *Czerwca.*

Wypadki w Serwii, bardzo źle są tu uważane; xiąże Milosz bardzo wiele u Porty utracił poważania; ajenci i przyjaciele jego starają się w prawdzie o jego usprawiedliwienie, jednakowoż gwałtowne tegoż postępowanie mocno utrudnia jego obronę.

Nadzwyczayny poseł perski Zienul Abidin Chan, otrzymawszy u sułtana pożegnawcze posłuchanie, obdarzony ozdobą orderu państwa, opuścił naszą stolicę, i udał się z powrotem do Persyi.

Triest 10 *Lipca.*

Ostatnie wiadomości z Patras donoszą: »Rząd grecki zawarł kontrakt z tuteyszemi domami handlowemi na dostawę 3000 beczek węgli kamiennych, które na początku września do Grecyi dostawione być muszą. Od tego czasu rozpoczną swóy bieg dwa parowe statki, ustanowione będą pod Koryntem, dokąd depesze rządu z Nauplii w 7 godzinach lądem dochodzić mają. Jeden z tych statków parowych, odbywać będzie regularnie podróż z Koryntu do Patras i Triestu, drugi do wysp Jońskich i Brindisi.

Dnia 13 *Lipca.*— Północno amerykańskie fregaty *Unitet States* i *Constelation* o 54 i 46 działach, przybyły tu z Messeny.

Z Rumelii donoszą, iż gdy Imin pasza, wezyr teyże prowincyi, zbliżał się do Zeytuni, w celu uderzenia na Tafil-Busi i Abdul-Bey-Kochas, którzy zostają na żołdzie vice-króla Egiptu, ciż zawczasu uwiadomieni, opuścili nocą swoje stanowiska, poczem opanowali miasto Arta. Powstańcy mają mieć do 5000 ludzi pod swoją wodzą.— Rząd grecki wysłał kilka dział do przesmyków Macrinoro, dla zabronienia tymże wstępu do Grecyi.— W tym celu ustawione są niektóre woyska bawarskie i regularne woyska greckie w różnych mieyscach na granicach północnych. Obadwa wyżey wspomnieni naczelnicy, zostawiwszy załogę w Arta, zwrócili się ku Prevesa, lecz gdy im się zajęcie tego miasta niepowiodło, cofnęli się z całą siłą do miasta warownego Pesta, 4 mile odległego od Arta. Wezyr jeszcze się dotąd nie odważył uderzyć na tychże, gdyż ich liczba nadzwyczaynie się pomnaża, a oczekiwane przez niego posiłki jeszcze nie nadciągnęły.

(G. P. S)